

SHANGHAI.

Shanghai is eene der grootste handelssteden van China en de grootste zeehaven van de provincie Kiang-fu, aan den noordelijken oever van de 20 minuten gaans breede rivier Wusung, omtrent 4 uren gaans van hare uitmonding van de Yantschiang en aan de uitwatering van den Hwangpu gelegen. Zij is door deze rivier met verscheidene groote steden aan het Keizerskanaal, als ook met het binnenste van het rijk in gemeenschap gebragt, en kan in dezen opzichte met New-Orleans in Amerika vergeleken worden. Den 19 Junij 1842 werd deze stad door de Engelschen veroverd, en door het verdrag van 26 Augustus deszelfden jaars met vier andere havens voor den handel met vreemdelingen geopend. Sedert dezen tijd was zij na Kanton de meest bezochte stapelplaats van het Rijk, en het scheen eene der hoofdhandelsplaatsen van Azië te zullen worden, welks binnenlandsche door ongeveer duizend jonken gedreven handel hier belangrijker dan in eenige andere stad uitkwam, en door den buitenlandschen aan waarde en verscheidenheid begon overtroffen te worden. Intusschen werd de stad op 7 Sept. 1853 door de chinesche oproerlingen ingenomen, die de door een twintig voet breed kanaal van hare muren gescheidene uitgestrekte en volkrijke voorsteden verbrandden en den handel aldaar geheel en al vernielden. In Mei 1854 bevond zich Shanghai nog in de handen der rebellen, en de keizerlijke beambten in de omstreken verloren dagelijks meer moed en middelen om de herovering te beproeven.

Shanghai ligt in eene wijde, buitengewoon vruchtbare vlakte, welke door een aantal voor scheepvaart en verkeer geschikte rivieren doorsneden wordt. De stad is morsig en eng gebouwd, nochtans heeft zij groote magazijnen, ijskelders, graanschuren, winkels, herbergen, theehuizen en konfituurwinkels en zeer vele tempels, onder welke de dicht bij de landingsplaats staande tempel der hemelkoningin al dadelijk het oog treft. De voornaamste handelsartikelen waren tot hertoe eetwaren en thee, voorts zijde en katoen, porcelein, gemaakte en met fraai bont gevoerde kleederen, bamboespijpen, en andere versierselen van bamboes, schilderijen, enz. De opening van de vrijhaven had plaats op 15 November 1843.

T. M. L.

DE CHRISTELIJKE FAMILIEKRING, VII.

WAARHEID EN WERKELIJKHEID DER BIJBELSCHER VERHALEN.

(Vervolg van blz. 83.)

Klimaat. Het tegenwoordig klimaat van Palestina komt tamelijk wél overeen met het vroegere, zooals wij dit kunnen nagaan uit de beschrijvingen, hier en daar verstrooid in den Bijbel. Het schijnt alléén, dat de lucht nog drooger is dan vroeger, daar dikwerf de vroege en spade regen niet valt, zeker van Gods zijde ten gevolge van den vloek, die op het land tot dusver rust, en middelerwijze veroorzaakt door de uitroeiing van het boomgewas en de weinige bewoondheid van het land. Dat trof ons allerwege, maar vooral ook in de omstreken van Bethleem. Men kan uren ver reizen, zonder eene menschelijke woning te zien. Toen wij in November het heilige land bezochten, was er in 7 maanden geen droppel regen gevallen. Wel regen gevallen. Men antwoordde ons namelijk op onze vraag, hoe laat het was: het is de 11de ure, bedoelende daardoor 5 uren. Men heeft de zon in den zomer bijna loodrecht boven zich, zijnde slechts 10° ongeveer bezuiden het Zenith. De thermometer staat dan meestal op 25° R. des middags 12 uren. De nachten zijn er koel, en zelfs koud in het najaar, ook van wege de groote hoeveelheid dauw, die er valt. Heilzame beschikking! Want van April tot einde September regent het in den regel geen droppel. Wegens de hitte op den middag door de blakende Oosterzon reist men nu nog, even als vroeger, bij voorkeur 's morgens vroeg of 's avonds na zonsopgang, en hij, die slechts eenigen tijd in het Oosten vertoef, verstaat zoo goed, wat Jakob nauwkeurig teekent in zijn gesprek tot La-

De warmte is zeer verschillend, niet alleen des zomers en winters, maar ook op de hoogten of in de laagten. De langste dag duurt even 14 uren, de kortste bijna 10. Nu nog spreken de Arabieren en Turken van de 1ste, 2de, 3de ure, even als de oude Hebreëen. Men antwoordde ons namelijk op onze vraag, hoe laat het was: het is de 11de ure, bedoelende daardoor 5 uren. Men heeft de zon in den zomer bijna loodrecht boven zich, zijnde slechts 10° ongeveer bezuiden het Zenith. De thermometer staat dan meestal op 25° R. des middags 12 uren. De nachten zijn er koel, en zelfs koud in het najaar, ook van wege de groote hoeveelheid dauw, die er valt. Heilzame beschikking! Want van April tot einde September regent het in den regel geen droppel. Wegens de hitte op den middag door de blakende Oosterzon reist men nu nog, even als vroeger, bij voorkeur 's morgens vroeg of 's avonds na zonsopgang, en hij, die slechts eenigen tijd in het Oosten vertoef, verstaat zoo goed, wat Jakob nauwkeurig teekent in zijn gesprek tot La-

22